

Scrisoare pastorală

Foaie periodică, gratuită a Parohiei Malovăț-Mehedinți

Anul XX(2020), nr. 423(1 –15 Iunie)

Dragii mei enoriași!

Pe urmele sfinților. În fiecare an, după Rusalii, Biserica noastră a rânduit două duminici, pe care le-a dedicat sfinților: prima de după Rusalii **tuturor sfinților**, iar a doua **sfinților români**. În afară de aceste duminici, fiecare zi este dedicată unui sfânt sau unui grup de sfinți, cu excepția acelor zile dedicate persoanelor Sfintei Treimi, Sfintei Cruci și Sfinților Arhangheli. Priviți în calendarele creștine și veți vedea sute, chiar mii de sfinți răspândiți în tot cursul anului. Cu toate acestea, nu sunt trecuți în calendar **toți** sfinții. Știți de ce? Fiindcă nu sunt cunoscuți toți. Numai Dumnezeu îi știe pe toți. Observăm în calendar că numele unor sfinți sunt scrise cu litere roșii(sfinții mari), altele cu litere albastre(sfinții români) și alții cu litere negre(sfinții obișnuiți). Cu siguranță, că fiecare vă puneți întrebări despre sfinți și tocmai de aceea v-am vorbit în multe predici despre ei, în mai multe numere din „Scrisoarea pastorală”, iar în anii trecuți parohia noastră a publicat și a donat fiecărei familii din parohie cele cinci volume din **Viețile Sfinților**. Cu toate acestea, e nevoie să revenim, fiindcă sfinții sunt modelele desăvârșite ale vieții de creștin, modele de viață pentru fiecare dintre noi.

Așadar, sfinții sunt acei creștini, care au avut o viață îmbunătățită mai mult decât creștinii obișnuiți, care au suferit bătăi, schingiuri, temniță, ba chiar și moarte, dar nu și-au lepădat credința. Alții și-au dedicat viața sau o parte din ea răspândirii învățaturii creștine; alții au aprofundat Sfânta Scriptură și au dat la lumină cărți în care au explicat adevărurile descoperite în Biblie, ajutând astfel pe mulți să înțeleagă învățăturile creștine și să-și mântuiască sufletul; alții au făcut fapte bune.

Ceea ce este un campion în sport sau un erou în război, este un sfânt în domeniul credinței și al trăirii creștine. Campionul face mult mai mult decât face un sportiv obișnuit; eroul face mult mai mult, ba chiar își dă și viața pentru apărarea cauzei pentru care luptă armata din care face parte. Tot așa și sfântul face mult mai mult decât face creștinul de rând, creștinul obișnuit.

Sfinții nu au fost oameni cu puteri supranaturale, extraterestrii sau alte ființe superdotate. Ei au fost oameni asemenea nouă. Au provenit din aproape toate popoarele. Fiecare popor se poate mândri că a dat unul sau mai mulți sfinți în patrimoniul creștin. Au vorbit în toate limbile. Unii au știut doar limba în care au crescut, alții au vorbit mai multe limbi. Au provenit din toate categoriile sociale: unii au fost sclavi, ații orășeni, alții negustori, alții mici meseriași sau țărani, alții ostași ori ofițeri, alții boieri, alții împărați. Unii au fost săraci, alții bogați, alții așa și așa. Unii au fost învățați, alți n-au știut carte. Unii au avut familii și copii, alții nu au fost căsătoriți niciodată. Unii au locuit în cetăți și orașe, alții în sate, unii în mănăstiri și schituri, alții în peșteri, în munți, în codrii și în pustiu. Unii au fost bărbați, alții femei; unii au fost copii, alții tineri, alții bătrâni. Unii au fost episcopi, preoți și diaconi, alții călugări, alții laici. Sfinții au fost în vremea Mântuitorului, în primele veacuri de prigoane creștine, dar au fost în fiecare veac până în vremea noastră. Mai mult, sfinți vor fi până la sfârșitul lumii în fiecare generație, în fiecare epocă și-n fiecare parte a pământului.

Am putea spune că sfinții au fost și sunt în toate timpurile și în toate locurile. Exemplele ar putea continua. De aici tragem concluzia că sfântul poate să provină din orice mediu social, din orice țară sau provincie, poate să aibă sau nu avere, poate să aibă o anumită funcție sau nu, poate să vorbească orice limbă și să aibă orice culoare. Văzuți așa, înțelegem că Sfântul este ca un contemporan al nostru, indiferent de epoca în care a trăit, indiferent de contextul în care a luptat pentru credință. Sfântul devine un exemplu demn de urmat, un îndemn și un prieten, care ne încurajează pe fiecare dintre noi să nu ne dăm bătăuți în lupta contra răului.

Desigur, problema începe să devină tentantă. Oricare ne întrebăm: dacă oricine poate să ajungă sfânt sau erou/campion al credinței, ce au făcut acei creștini de au devenit sfinți?

E nevoie să citim cât mai multe istorioare sau monografiile de vieți de sfinți, pentru a vedea cu ce probleme s-au confruntat sfinții și cum au reușit să le rezolve în modul cel mai potrivit și plăcut lui Dumnezeu. În felul acesta începem să gândim și noi în spiritul în care gândeau sfinții, începem să privim viața și trecerea noastră prin lume la fel cum o priveau și cum o înțelegeau sfinții. Atâta vreme cât știm că

viața sfinților este un model de viață pentru un creștin obișnuit, începem să ne însușim ușor-ușor felul lor de viață și gândire creștină, începem să devenim și noi creștini adevărați și oameni care trăiesc în spiritul învățaturii Mântuitorului Iisus Hristos. Dacă sfinții au fost oameni ca și noi, problemele personale cu care ei s-au confruntat sunt de multe ori la fel cu ale noastre. Desigur, poate contextul social în care au trăit ei nu a fost același cu al nostru. Nu poți, spre exemplu, să compari perioada sclavagistă din primele veacuri cu vremurile în care trăim noi în veacul al XXI-lea, dar se pot găsi, totuși, destul de multe asemănări. Cunoscând viețile sfinților, înțelegem cum au reușit ei să lupte cu ispitele și cu păcatele și cum le-au biruit; cum s-au desăvârșit în practicarea virtuților creștine, ajungând adevărați campioni ai credinței și trăirii creștine. Se știe doar că sfinții sunt prietenii și apropiații lui Dumnezeu, omenii care au trăit deplin convinși de adevărul credinței lor, l-au apărât cu prețul vieții dacă a fost cazul, și-au sacrificat bunuri materiale și bucurii pământești, pentru ca să placă lui Dumnezeu. Numai niște oameni convinși până în măduva oaselor de adevărul învățăturilor Mântuitorului puteau fi în stare să lupte până la sacrificiu pentru apărarea lor, pentru a nu renunța la ele. De la sfinții care au trăit în primele trei veacuri creștine, veacuri foarte frământate sub aspect politic, social, filozofic și religios, veacuri în care au avut loc zece persecuții crunte împotriva creștinilor, când a curs mult sânge nevinovat, când au căzut mii de oameni învinovați că sunt creștini până în zilele noastre. Asemenea dovezi de bărbăție și de luptă martirică întâlnim în veacurile următoare, întâlnim chiar în vremea noastră, când nenumărați creștini, preoți și episcopi au murit schingiuiți în închisorile comuniste, dar nu și-au lepădat credința, nu l-au trădat pe Hristos, nu și-au trădat rudele, prietenii și cunoscuții. Întâlnim sfinți martiri în țările unde și azi sunt martirizați creștinii în mod sălbatic.

Înțelegând gândurile, faptele și vorbele sfinților, înțelegem idealurile sacre care i-au animat până la jertfa supremă pentru Domnul Hristos și nu ne mai dăm nici noi atât de ușor bătuți în strădania noastră de mântuire. Sfinții sunt semenii noștri, oameni ca și noi, supuși slăbiciunilor și ispitelor vieții, care au devenit adevărați campioni ai spiritului. Sfinții s-au apropiat de Dumnezeu, au devenit mai mult sau mai puțin asemenea Lui prin sfințenia vieții lor. **Viețile sfinților** ne dovedesc cu prisosință că noi cei ce suntem creați după chipul lui Dumnezeu putem atinge nivelul superior al asemănării cu El, fiindcă și sfinții l-au atins.

Activitatea Mântuitorului Iisus Hristos e continuată de Sfinții Apostoli și de urmașii acestora, episcopi, preoți, diaconi și credincioși, care pecetluiesc cu sângele lor credința creștină și întăresc temeliele Bisericii. În primul rând, sfinții, provenind din cele mai diverse straturi sociale, se luptă până la jertfă cu numeroasele persecuții împotriva creștinilor. Chinuri groaznice, de neimaginat pentru omul zilelor noastre, nu îi înspăimântă pe acești prieteni ai lui Hristos, ci ei își duc crucea mărturisirii până la capăt. Unii sfinți au părăsit lumea și s-au retras în mănăstiri, în munți și pustii și acolo s-au dedicat rugăciunii, postului și faptelor bune. Când afli că toată viața un sfânt a ținut post și s-a hrănit cu plante și frunte sălbatice, încerci și tu, creștin obișnuit, cu mai mult curaj să ții un post de câteva săptămâni și nu ți se mai pare atât de greu. Când vezi câte milostenii făcea Sfântul Vasilie cel Mare, cât și mulți alți sfinți, îți deschizi și tu inima și punga cu mai multă ușurință, fiindcă înțelegi că nu ești decât un administrator al bunurilor de care dispui la un moment dat. Văzând cum sfinții îngrijeau bolnavii de ciumă, de holeră și de alte boli molipsitoare incurabile la vremea aceea, riscându-și propria viață, capeți și tu curaj să treci drumul până la vecinul aflat în suferință, ca să-i dai o strachină de mâncare, o cană cu apă, o vorbă de mângâiere și de încurajare. Când vezi măreția intelectuală a unor sfinți precum Sfinții Vasilie cel Mare, Grigorie de Nisa, Grigorie de Nazianz, Ioan Gură de Aur și mulți alții, te îndemni și tu mai mult spre lectura Sfintei Scripturi și a cărților sfinte, îți îndemni mai mult copiii spre carte, spre învățătură.

Unii dintre acești sfinți s-au înălțat în sfințenie până la obținerea darului de a face minuni, în special vindecări; alții erau clarvăzători, alții s-au remarcat prin ajutorarea săracilor, nevoiașilor și celor aflați în vreme de nevoie și de primejdie; alții au apărât cu cuvântul sau cu viața lor cetăți de la nimicire. Unii au apărât cu prețul vieții lor dreapta credință de persecutori și de eretici, alții se luptau cu patimile și vicleșugurile diavolului pornite asupra lor, ori asupra celor din jurul lor. Unii au scris cărți și epistole, clarificând și fundamentând dreapta învățătură a Bisericii, alții au construit biserici și mănăstiri, ori au întemeiat noi comunități creștine. Unii au apărât biserica de păgâni și de idolatri, alții au luptat contra vrăjitorilor. Unii au renunțat la viață fericită, plină de plăceri și bogății lumești și au primit a trăi de bunăvoie în pustii, în post aspru și în rugăciune. Unii au trăit în lume, alții în mănăstiri sau pustii.

Indiferent de starea lor socială ori pregătirea intelectuală, sfinții sunt la început ca mulți dintre noi, oameni ai păcatului și ai pământului. Prin strădanie neîncetată, prin luptă cu răul din ei și din jurul lor, prin post și prin rugăciune, prin suferință și jertfă, prin ajutorul lui Dumnezeu, ei reușesc să iasă biruitori împotriva păcatului, împotriva diavolului, împotriva morții, primind cununa biruinței în împărăția lui

Dumnezeu și cinstirea Bisericii. Multe experiențe ale sfinților ne sunt accesibile și nouă celor de azi, așa încât sfinții, în marea lor majoritate, pot fi considerați, prin viața și învățătura lor, contemporani ai noștri, iar noi putem să pășim pe urmele lor. Pentru credința și viața lor, pentru mărturisirea lui Hristos, sfinții nu au primit salariu sau beneficii de la stat sau de la oameni, nu s-au bucurat de privilegii, ci dimpotrivă. În viețile sfinților surprindem drama unor oameni dedicați trup și suflet unui ideal la care nu renunță în ciuda tuturor greutăților și suferințelor. Aflăm de unii sfinți că au fost bătuiți, întemnițați, iar alții au suferit moarte de martir de o barbarie greu de înțeles pentru omul zilelor noastre. Au fost înghețați, bătuiți în cuie, arși cu fier înroșit și cu făclii, li s-a sfâșiat trupul cu ghiare de fier, au fost sfâșiați de fiare în circuri, li s-au tăiat capetele, fecioarelor li s-au tăiat sânii, au fost răstigniți, zdrobiți cu roata, îngropați de vii, uciși cu pietre, ori jupuiți de vii. Trupurile celor uciși erau lăsate neîngropate, spre a fi mâncate de câini și de păsările de pradă.

Viețile Sfinților vin să ne ofere exemple concrete privind experiența altor creștini, înaintași ai noștri, pentru care sfințenia a fost posibilă. Aceia au trăit în contexte politico-sociale, ideologice și religioase mult mai dificile decât ale noastre, au trăit pe vremea persecuțiilor și, totuși, au reușit nu numai să se mântuiască, ci și să devină prieteni apropiați ai Mântuitorului Iisus Hristos. **Viețile Sfinților** ne vor întări convingerea că sfințenia nu este legată de bogăție, de slavă omenească, de funcții sociale, de diplome, de studii, ci de trăire duhovnicească. Sfinții din aceste cărți își duceau crucea vieții lor ca oricare alți muritori, numai că foloseau orice prilej prielnic să se roage la Dumnezeu, să postească, să meargă la biserică sau la mănăstire, să se spovedească, să se împărtășească, să-și apere credința și să nu și-o părăsească, să facă fapte bune, să se pună în slujba semenului și a lui Dumnezeu.

Viețile sfinților ne ajută să înțelegem că sfinții nu sunt ființe supranaturale, ci sunt oameni ca și noi cei de azi și dintotdeauna, cu singura deosebire că au luptat până la jertfă pentru un ideal nobil: consolidarea, apărarea și punerea în practică a învățaturii Domnului Iisus Hristos. Ei sunt prietenii lui Dumnezeu și tocmai de aceea ne rugăm lor să mijlocească la Dumnezeu mântuirea și ajutorul nostru. Te înfiori citind aceste pagini și te rușinezi în același timp, văzând credința lor și știindu-ți credința ta; văzând izbânzile lor asupra păcatului și știind ușurința cu care tu săvârșești păcatul. Astfel te fac să treci printr-un adevărat antrenament spiritual. Cititorul începe să înțeleagă că și el poate să facă ceea ce au făcut sfinții-eroi ai credinței și trăirii creștine; înțelege că dacă în fiecare zi ar încerca să-și însușească o virtute creștină, pe care s-o practice apoi cu sârguință, i-ar ajunge din urmă pe sfinți. Astăzi nu mai trebuie să sufere moarte martirică pentru Hristos; astăzi e nevoie să omoare păcatele și răul din ei și din jurul lor, să se dedice rugăciunii, faptelor bune, să postească după putință, să fie un creștin adevărat și atunci va veni Hristos și în sufletul său, așa cum a venit în vechiul templu și să-l întâmpine precum dreptul Simeon cu bucurie și cu speranță. În marele război nevăzut dintre bine și rău, pe câmpul de luptă ne mai murdărim uneori de noroi și de sânge, mai suntem și răniți. Pe câmpul de luptă întâlnim eroi și trădători, învingători și învinși. Depinde mult de noi dacă vrem să fim printre învingători, printre eroi. Dumnezeu e gata să ne întindă o mână de ajutor pentru aceasta. Așteaptă doar să-L chemăm, ca să lupte alături de noi, cu noi și prin noi și atunci, cu siguranță, vom birui.

Sfinților creștinii le-au închinat biserici și mănăstiri, zile de sărbătoare, slujbe, cântări și rugăciuni, le poartă numele, le cinstesc moaștele și-i roagă să mijlocească la Dumnezeu pentru ei.

Sfinții vor fi la sfârșitul lumii și judecători ai oamenilor, alături de Judecătorul Suprem. Celor ce vor încerca să se justifice că n-au putut să facă ce trebuia, ori că au făcut ce nu trebuia, le vor apărea în față sfinții care au trăit exact aceleași experiențe în condiții mult mai bune și-i vor rușina.

Sfinții sunt rugători pentru noi, sunt și prietenii noștri, dacă noi ne comportăm în așa fel încât să nu se rușineze de noi. Dumnezeu să ne ajute și nouă să fim cât mai aproape de sfinți!

*

Sfaturi părintești. Sfinții nu ne-au învățat numai prin cuvânt, prin predici și scrieri, prin sfaturi și îndemnuri, ci și prin propria lor viață. Vom reda mai jos un fragment, în care Cuviosul **Nil Dorobanțu** ne povestește cum a fost arestat în 1956 pentru că-l predica pe Hristos:

„Am stat în fața ușii la intrare, iar călăii de la distanță au întins armele în bătaie și niște prăjini lungi, enorme, cu cârlige, cuțite ascuțite și cosoare pe lângă mine. Pesemne o lumină era peste mine sau poate frica nu-i lăsa să intre. Eu m-am retras cu Sfintele (Potirul cu Sfânta Împărtășanie – n.n.) pe cuptor, le-am luat în brațe, pentru că cine știe când le voi mai vedea sau le voi mai gusta. Au năvălit toți peste mine în cameră, iar alții erau pe afară cu făclii și lanterne. M-au bătut cu pumnii, cu arme grele, până am leșinat peste Sfintele Taine. Am apucat mâna ighemonului (socotea pe milițienii și securiștii care-l arestau diavoli sau întruchipări ale diavolului, ighemonului- n.n.), care mă bătea zdravăn, i-am stins lanterna, ca să nu vadă unde lovește. Dădeau cu picioarele și cu ce apucau în mine, însă eu vroiam să sărut mâna, care mă lovește,

după porunca Domnului care zice: „Iubiți pe vrăjmașii voștri!” M-au luat desculți, cu capul descoperit, pe zăpada înghețată, în ger nespus, în miezul iernii târzii. Nu-mi mai simțeam ceața, că îmi dădeau la creierul mic cu paturile și cu fierul armelor, la gât și la umeri. Dar duceam Crucea lui Hristos spre noul calvar!

Am început să cânt „Hristos a înviat!” Ighemonii îmi dădeau peste gură. Am privit spre ceruri, Hristos mă părăsise, așa cum și Tatăl Ceresc L-a părăsit pe El în cel mai greu moment al apogeului Crucii. Nu mai auzeam cuvânt ceresc, nu mai aveam vedenii. Pe ceruri strălucea luna plină. Stelele scânteiau înghețate, sângele îmi curgea pe zăpada albă(...). M-au trântit într-un camion de Crucea Roșie însângerat(...). M-au primit la temniță în pumni și în zăvoare grele. După câteva ore m-au mutat la altă gheenă, mai urâtă și mai înfricoșată. Eu am sărit singur din camion, îmi făceam cruci la tot pasul, binecuvântând și locul. Un călău mi-a dat un pumn drept în ochiul drept, de mi-a lăcrimat ochiul mereu în temniță, mă durea groaznic. Poate nu trebuia să-mi privesc călăii, ci, printre lacrimi, să privesc în adâncul inimii la Hristos. Mă închinam mereu, rugam pe Domnul să-mi dea cuvânt cu putere multă să se convertească ighemonii(...).

Prin asta am constatat că Domnul nu dă decât atât cât omul poate suporta. Pentru bestii, animale, oameni nesimțitori etc. mai este suportabil, la fel pentru incuți, agramați, leneși, oportuniști. Dar pentru creștinul adevărat e greu fără Biserică și Sfinte, pentru savant e greu fără cărți, pentru scriitor e greu fără a citi sau a scrie un rând. Că nici cu degetul pe nisip nu aveai unde să scrii, iar pentru predicator, preot, călugăr schimnic e greu fără propovăduire, slujbă, mănăstire, pustnicie, liniște etc. Dar la mine se împlineau toate. Căci doar în vis mai vedeam vreo turlă, catapeteasmă, vreo slujbă, cruce sau Evanghelie, vreun potir, disc, steluță, antimis, moaște, cădelnițe etc.

Așa îmi explicam că aceiași călăi L-au păzit pe Hristos chiar mort în mormânt. Noi eram cel puțin vii, dar morți de vii. De nimeni din cei din pușcărie nu știau rudele sau prietenii. Nimeni nu primea vreo scrisoare. Nimeni nu știa de e zi sau noapte, de e sfârșitul sau începutul sau ce va fi mânie. Se vorbea mult de chinurile din camera de gazare, de bătaie automată cu ciocane, de curent electric etc. Prin ce am trecut eu refuz a mai spune, pentru că nu vreau să condamn pe nimeni. Pentru păcatele mele, ale penitenților dezlegați, dar mai ales pentru mărturisirea lui Hristos eram atât de prigonit, încât nu puteam să plâng și să strig tare, decât că există Dumnezeu. Făceam metanii până cădeam frânt de oboseală. Vedeam lumina taborică și mă simțeam inundat de har. Într-o zi procurorul general a venit și m-a întrebat: „- Pentru ce ești aici?” „- Dacă tu nu știi, atunci pentru ce m-ai arestat? Îți spun, eu sunt pentru Hristos!” Mi-a spus: „- Ești condamnat și vei fi judecat!” Iată, deci, metoda: întâi te condamnă, fără să te judece, apoi te judecă spre a te osândi din nou la muncă silnică. Câți nu au fost condamnați pe nedrept, fără să fie judecați vreodată! Dacă erau chemați în instanță, li se puneau în mâncare insulină și elemente patologice morbide, care îi tâmpeau, de nu puteau să îngâne câteva cuvinte clare, vorbind enervant și incoerent(...).”

*

In memoriam – Prof. Nicolae Lungu. Nicolae Lungu(1900-1993) a fost profesor la Facultatea de Teologie din București, dirijorul corului catedralei patriarhale, omul de numele căruia se leagă uniformizarea și românizarea muzicii bisericești, dar și numeroase coruri în care a prelucrat muzica populară.

L-am avut profesor la facultate în primii trei ani. Era la sfârșitul carierei didactice. Era un bătrânel scund, plinuț, vioi, glumeț, dar iute la mânie. Era un țăran intelectual. Din cauza vârstei pierduse autoritatea în fața studenților. Se mai adăugau și anumite șubrezenii la auz și vedere. Puțini mai eram cei care-i acordam respectul cuvenit. Era foarte încântat de noi și ne socotea prieteni ai lui. Ajuta mult pe asemenea studenți. Aproximativ 80% nu-l mai respectau însă. Îl considerau ca pe o sperietoare, ca pe un bătrân depășit. Îmi amintesc că la orele de curs, când venea neînsoțit de asistentul său Nicu Moldoveanu, era o adevărată parodie. Noi eram cam 120 de studenți în sală. Trecea la catedră. Bătea cu diapazonul, cu pumnul, cu piciorul, striga, drăcuia, degeaba. „Diavolii” râdeau, șuierau, bocăneau, de-ți venea să-ți iei câmpii. „- Al dracului de student!” scrâșnea maestrul Lungu. „- Măi, copii, măi! Voi nu știți, mă, că eu la vârsta voastră urmam două facultăți ziua și descărcam două vagoane de marfă în gară noaptea, ca să mă pot întreține! Am fost copil de țăran, mă, plecat de pe brazdă acum șaptezeci de ani, dar mi-a plăcut cartea și le-am făcut cinste părinților mei! Voi, poftim! Sus culcare, jos mâncare, la mijloc plimbare! Toate de-a gata, iar aici îmi faceți mie, profesorul vostru, zile fripte! Mă duc eu acu la patriarh!” Făcea referire la faptul că facultatea avea la parter sălile de cursuri, la subsol sala de mese și la etaj dormitoare.

În timpul unei astfel de dojana, câte unul miorlăia, altul dădea drumul la radio la maximum sau făcea cine știe ce altă năzbâtie. Maestrul nu auzea sau se făcea că n-aude. Privea în gol, pe deasupra noastră, fără să fixeze pe vreunul. Când aducea vorba de patriarh, toți tăceau. Bietul om credea că a sosit momentul să

înceapă. Atingea repede diapazonul de colțul catedrei, îl ducea la ureche, dădea tonul și când, într-o încordare maximă, aștepta să ne-audă prea distinsele voci, un trosnet se auzea pe undeva, un pupitru răsturnat, o oglindă spartă, ori vreunul sărea țipând, pretextând o imaginară înțepătură din partea unuia dintre colegi. Bietul profesor își pierdea orice răbdare, scrâșnea un „- Al dracului de student! La patriarh mă duc!” Ieșea în fugă din sală în hohotele și aplauzele studenților. Câte unii strigau după el: „- La patriarh! La patriarh!” Nu se ducea însă niciodată. Nu cred că ar fi făcut vreun rău cuiva. Uita repede, ori se făcea că uită. Când îl reîntâlneai, amenința cu degetul și râdea.

Nicolae Lungu a fost pentru mine cel mai mare muzician cunoscut. Avea un anumit spirit rezizant. Piese muzicale dintr-un program erau înșiruite cum numai el știa. Fiecare piesă era însoțită de anumite elemente deosebite, care-i dădeau o anumită spontaneitate și inedit: bătaia toacei undeva afară, strigături, chiuituri, gesturi numai de maestru știute. Totul trebuia să atingă perfecțiunea.

Când, la repetiții sau la orele de curs, era de față asistentul său, Nicu Moldoveanu, un om închis, dur, serios, răzbunător, lucrurile mergeau de minune. Se auzea atunci musca în tavan. Atunci maestrul era în largul său și-și arăta adevărata valoare. Repetițiile mergeau strună. Nimeni nu îndrăznea să-l bruiete în vreun fel. Moldoveanu atât ar fi așteptat.

Îmi amintesc că la un cor cu joc oltenesc, pe care și acum îl știu pe de rost, pe note(sol-la-si-re, sol-la-si, sol-la-si-re, si-la-sol...), ritmul nu era destul de accelerat. Toate încercările maestrului de a ne înviora dădeau greș. Atunci a început să imite pe un bătrân șchiop, cu traista în spinare, care abia se târâște pe drum. Se plimba astfel prin fața corului și cânta rar, târșit: „- Foaie verde maghiran, măi.../M-a făcut muma oltean, măi...” Întrerupea, căsca. Ne prăpădeam de râs. Atunci a zis: „- Vedeți, bă, boșorogilor, cum cântați voi? Vă e gândul la mâncare, la plimbare, la culcare și la marțafoaice, dar nu la cor! Să tremure pământul cu voi, mă, când cântați piesa asta!” Și a început maestrul să joace o sărbă și să cânte melodia, de-ți venea să te scoli și de pe pat de moarte de-ai fi fost. Alte și alte istorioare au rămas multora despre maestru.

Într-o zi ne-a spus: „- Uniunea Compozitorilor m-a ținut mulți ani la ușă. Socotea compozițiile mele depășite, semănătoriste. Membrii compuneau acele „scherzando de broaște”, zise muzică modernă, pe care nu le înțelegea nimeni. Ei cântau, ei se apreciau unii pe alții, ei se premiau. Într-o bună zi, Domnul Ceaușescu i-a luat în primire și le-a spus: „- Ce-i cu muzica asta a voastră, mă? Pentru cine o scrieți? Credeți că vă ascultă cineva? Credeți că poporul înțelege muzica voastră? Scrieți și compuneți, mă, pentru popor! Inspirați-vă din creațiile lui și redați-i muzica adevărată, că numai așa ajungeți la sufletul lui! Era exact ce făcusem eu!” Aștia au început să dea din colți în colț. Abia atunci și-au adus aminte de mine și de muzica mea. Au venit și m-au luat pe sus. M-au laudat care mai de care, m-au băgat în Uniunea Compozitorilor, mi-au pus piesele în programele spectacolelor, le-au transmis la radio și la televiziune! Le-am spus-o de la obraz: Până acum nu m-ați văzut?!”

Îmi amintesc însă spectacolul de la Ateneul Român, dat în cinstea împlinirii a 75 de ani ai maestrului. M-am nimerit în București și m-am dus și eu. El însuși a dirijat corul „Madrigal”. A fost un spectacol cum rar se poate întâlni. Sala era plină până la refuz. Cei mai mulți plângeau ca niște copii. Maestrul Lungu era în culmea fericirii sale. Avea un fel deosebit de a dirija. Parcă plutea. La sfârșit, în loc de a coborî de pe podium ca orice bătrân de 75 de ani, a făcut o surpriză tuturor, la care nimeni nu s-ar fi așteptat. A făcut o săritură cum numai la marii fotbaliști am văzut, când se aruncă să dea cu capul în minge, sau, așa zice eu, ca un iedut primăvara. Sala a aplaudat frenetic. Pe fețele tuturor curgeau lacrimi: de fericire, de regret, de impresia momentului, nu știu. Știu doar că maestrul Lungu vruse să mai arate încă o dată, într-un mod original, că nu-i este frică de bătrânețe, că se socotește tot tânăr, așa cum i-a fost întotdeauna sufletul.

Dumnezeu să vă ierte, Maestre, și să vă așeze dirijor în corul îngerilor Săi!

*

File de jurnal – 1 Aug. 1982(I). Când am fost la București, l-am întâlnit, întâmplător, pe M. P. din Gruia. Lucrează ca muncitor la Hidrocentrala „Porțile de Fier II”. Când eu am fost la Gruia preot, terminase liceul și încerca să dea admitere pe la diferite facultăți. A încercat să dea examen și la Sibiu, la Teologie. M-am dus cu el și am încercat să iau legătura cu Domnul Diaconescu, inspectorul de culte pentru Dolj, ca să-l rog să-l ajute. Îl cunoșteam de când lucrasem la mitropolie la Craiova. S-a scuzat că nu poate să-l ajute. M-am dus atunci cu el la Sibiu. El a tras la Hotelul „Împăratul Romanilor”, iar u am dormit în internatul facultății, pe salteaua goală, acoperindu-mă cu haina! N-a reușit. Între timp s-a căsătorit. Acum mergea cu un aparat stricat la o uzină din București să-l repare. Mi-a spus că părintele M. I., preotul actual de la Gruia, se ocupă intens cu pescuitul. Cine are nevoie de el, îl caută la baltă.

Ieri de dimineață am avut servicii în Malovăț și Bârda. Am fost apoi în Severin și l-am căutat pe Luca Grigore(Gore al lui Pătru lui Buică), originar din Bârda, muncitor la Întreprinderea Mecanică din Severin. L-am rugat să vină la Malovăț să facă reparațiile la bolta bisericii. A venit împreună cu Vișan Bădiță din Malovăț și în vreo trei ore au făcut reparația.

Am umblat în sat(Bârda) și am chemat, din casă în casă, pe toți bârdenii pentru azi la gardul cimitirului. Toți mi-au promis, numai că azi-noapte a dat un potop puternic, care a făcut imposibilă o asemenea lucrare.”

*

Ajutoare și donații. În această perioadă, parohia noastră a primit câteva ajutoare și donații, astfel: Moștenitorii regretatului **Nistor Gheorghe** din Malovăț și moștenitorii regretatului **Ungureanu Constantin** din Malovăț: câte **200 lei**; **Doamna Ing. Melania Caragioiu** din St. Constant(Canada): **150 lei**; **Doamna Procuror Dr. Ana Călin** din Galați: **100 lei**; **Domnul Vâlsan Alexandru** din Tr. Severin și **Domnul Ing. Spătariu Miron-Filip** din Reșița: câte **60 lei**; **Doamna Mema Mariana** din Tr. Severin, fiică a satului Bârda, **Doamna Coroiu-Maniuț Petruța** din Brașov și **Doamna Clelia Ifrim** din București: câte **50 lei**;

Doamna Borcilă Nuța din Malovăț a mai adăugat **50 lei** pentru contribuția de cult, totalizând până acum **85 lei**; **Domnul Ungureanu Dumitru** din Malovăț a mai adăugat **50 lei** pentru contribuția de cult, totalizând până acum **190 lei**. **Domnul Diaconu Lucian** a achitat **50 lei** pentru contribuția de cult.

Dumnezeu să le răsplătească tuturor!

*

Lucrări la biserică. În ciuda șubrezeniilor sănătății, **Domnul Stănciulescu Florin** a reușit să termine placarea soclului gardului de la biserică din Bârda. A placat partea exterioară și partea de deasupra și a chituit suprafața placată. Am cumpărat lac de piatră și urmează să lăcuim toată suprafața soclului, așa încât nu va mai pătrunde apa în zid. Toată lucrarea executată de Domnul Stănciulescu Florin a fost gratuită, dânsul refuzând orice plată. Dumnezeu să-i răsplătească!

*

Lucrări la cimitir. Am cumpărat erbicid și **Doamna Ivașcu Domnica** a erbicidat cimitirul din Bârda în mod voluntar. Dumnezeu să-i răsplătească!

Avem erbicid și pentru cimitirul de la Malovăț, dar nu avem om să facă erbicidarea. Plătim lucrarea, dar nu avem cui. În acest timp buruienile cresc tot într-o veselie!

*

Zâmbete. „- Mătușă Marină, reușiși să vii la biserică, la cei 93 de ani ai dumneata?” „- Părinte, poate când voi îmbătrâni îmi va fi mai greu, dar acum vin ușor și cu plăcere!” „- Mătușă Marie, ai vreun păcat pe suflet?” „- Părinte, acum nu am, dar dacă e nevoie fac câteva și vi le spun când vă întoarceți din sat!” „- Ehei, muică! Sunteți tineri! Eu oi trăi, voi oți muri! Atunci o să vedem cum stau lucrurile!”

*

Vârsta lui „De ce?” „- Tataie, e adevărat că diavolul a fost mai întâi înger?” „- E adevărat!” „- Și că era șeful unei părți dintre îngeri?” „- Și asta e adevărat!” „- Dar Doamne-Doamne știa că el o să facă prostii?” „- Doamne-Doamne știe totul!” „- Atunci, dacă știa, de ce l-a mai pus șef?”

*

Spovediri. Împărtășiri. În ziua de **25 iunie**, la Bârda, iar în ziua de **26 iunie**, la Malovăț, vom spovedi și vom împărtăși, la biserică și în sat. Cei care vin la biserică sunt rugați să-și ia măști.

*

Botezuri. Însmormântări. În ziua de 6 Iun. am oficiat Taina Sfântului Botez pentru **Mănescu Andra-Maria**, fiica **Domnului Mănescu Dumitru** și a **Doamnei Mănescu Roxana-Maria** din Timișoara. Să le trăiască! În ziua de 3 iun. am oficiat slujba însmormântării pentru **Duțoniu Elena**(76 ani) din Bârda și pentru **Ciurel Frederik Liviu**(72 ani) din Malovăț, iar în ziua de 15 Iunie pentru **Statache Cornel**(63 ani) din Malovăț. Dumnezeu să-i ierte!

*

Program. În cursul lunii **Iulie** avem următorul program de slujbe: **4 Iul.**(Malovăț-Bârda); **5 Iul.**(Malovăț); **11 Iul.**(Malovăț-Bârda); **12 Iul.**(Bârda); **18 Iul.**(Malovăț-Bârda); **19 Iul.**(Malovăț); **20 Iul.**(pomeniri dimineața la Bârda; slujbă la Malovăț); **25 Iul.**(Malovăț-Bârda); **26 Iul.** (Bârda). În restul timpului, la orice oră din zi sau din noapte, preotul poate fi găsit la biserică, acasă, la telefon: **0724. 99. 80. 86**, ori pe adresa de e-mail: **stanciulescubarda@gmail.com**.

Sănătate, pace și bucurii să vă dea Dumnezeu!

Pr. Al. Stănciulescu-Bârda

